

Σε μιὰ βενετσιάνικη κασέ-
λα — κληρονομιά από μιὰ
προμάμη τῆς γιαγιάς μου — ἀ-
νακάλυρα μιὰ κρυφώνα, πού εἶ-
χε ν' ἀνοιχτὴ ποῖός ξεῖρει ἀπό
πότε. Μέσα στὴν κρυφώνα αὐ-
τὴ βρήκα, κοντὰ σ' ἕνα σωρὸ
παλιὰ πράγματα, καὶ μιὰ περ-
γαμνὴ γραμμένη στὴ γλώσσα
πού μιλοῦσαν στὴ Βενετία, στὸν
καιρὸ τῆς ἀμῆς τῆς.

Ἔβλεπε τόσο περίεργη αὐτὴ ἡ
περγαμνὴ, πού ἀποφάσισα νὰ
τὴ μεταφράσω, γιὰ νὰ δοῦν ἡ
σύγχρονη κυρίες πόσο λίγο προώ-
δευαν στὴν πονηρία ἀπὸ τὴν ἐποχὴ
ἐκείνη ὡς σήμερα... Ἴσως
μάλιστα σκεφτοῦν πὼς δὲν θὰ ἦταν
ἄσχημο νὰ μελετήσουν τὰ πα-
λιὰ κείμενα γιὰ νὰ φρεσκάσουν
λίγο τὴς πονηρίας τους, ὥπως
κάνει καὶ ἡ Μόδα, φρεσκάροντας
κάθε τόσο τὰ παλιὰ μοντέλα).

Ἀγαπητέ καὶ πολυσεβαστέ μου
ὄσι καὶ κηδεμόνα, μεσρὶ Πρίσκα...
Χθὲς με φρονιάζετε γιὰ νὰ μοῦ
πῆτε ὅτι ὁ Γκρεγκόριο Μάτζι ζή-
τησε τὸ χέρι μου. Μοῦ δηλώσατε
ἀκόμα πὼς ἡ πρότασί του σὰς τιμᾶ
καὶ πὼς θὰ ἤσαστε πολὺ ἐνθουσι-
ασμένοι νὰ με παντρεύετε με τὸν
πάμπλοτο αὐτὸν ἄρχοντα, μ' ὅλο
πού εἶνε λιγάκι περασμένος στὰ
χρόνια.

Ὅταν τ' ἀκουσα αὐτό, εμεῖνα
ἀμίλητη καὶ μὲ κατεβασμένα
μάτια μπροστὰ σας. Ἀμίλητη
γιατὶ ἔτρεμα καὶ μοῦ εἶχε
κοπεῖ ἡ φωνή. Με κατεβασμένα
μάτια, γιὰ νὰ κρύψω μιὰ φλόγα
πού λαμπύριζε πολὺ καὶ
μποροῦσε νὰ με προδοῦν. Ἦ
ὁσίοι μου αὐτὴ σὰς ἐξερέθισε
τόσο πού ἀναγκαστήκατε νὰ με
τιμωρήσετε καὶ νὰ με κλει-
σέτε στὸ ὑπόγειο.

Τώρα, στὴ μοναξιά καὶ στὴ
σιωπὴ τοῦ κελιοῦ μου, ξαναβόρῃκα
ἀρκετὴ δύναμι κα' ἀρετὴ ψυχραῖα
γιὰ νὰ σὰς ἐξαιολογήσω τὴν ἄ-
λήθεια:

Κοντεύει ἕνας μῆνας πού ἡ
εὐγενεστάτη σύζυγός σας, ἡ
σεβαστὴ μου Μόνα Σιέπια, εἶχε
τὴν καλωσύνη νὰ με συνοδεύει
ὡς τὸ παρεκκλήσι τὸν «Ἀδελφῶν
τῆς Ἀγάπης» γιὰ νὰ προσευχηθῶ
στὸν ἱερεῖον. Στὸ δρόμο συναντηθήκαμε
μ' ἕνα νέο ἀριστοκράτη. Τὸ κορμί
του ἦταν σὰν κλωβὰ φουρνιάς.
Ἔβλεπε τόση χάρι στὸ βάλ-
διό του, τόση εὐγένεια στίς
κινήσεις του καὶ τὸ πρόσωπό του
ἦταν τόσο γλωμώ καὶ σωματι-
στιχῶ, πού ὁμοιωθῆκε μὲ
ντροπὴ μου πὼς ποῦκαμε αὐτοῦ
ἐξαιρετικὴ ἐντύπωση.

Ὁ δρόμος ἦταν στενός κα' ἡ
Μόνα Σιέπια, γιὰ νὰ μὴ μ' ἀγγί-
σει ὁ νέος καθὼς θὰ περνοῦσε
πλάι μου, με τράβηξε κοντὰ
τῆς τόσο ἀπότομα, πού τὸ
προσευχητάριό μου γλίστρησε
ἀπὸ τὰ χέρια μου κα' ἔπεσε
στὸ πλακόστρωτο. Ὁ νέος ἔσκαψε
τότε γρήγορα, τὸ πήρε καὶ
μοῦ τὸ προσέφερε μὲ μιὰ
χαριτωμένη ὑπόκλησι. Τὰ
μάτια μας συναντήθηκαν
καὶ κοκκινίσσαμε κα' οἱ δύο
μας. «Ἐπειτα ὁ νέος ἐξαιολο-
γήθησε τὸν δρόμο του χωρὶς
ἡ Μόνα Σιέπια νὰ καταδει-
χτῆ νὰ τοῦ ἀνταποδώσῃ τὸν
χαριτωμένον τοῦ.

Αὐτὸ με στενοχώρησε καὶ
μ' ἀνάγκασε νὰ τὴ φωνάξω
τὸ γιαντὶ. Τότε ἡ καλὴ μου
θεῖα μοῦ εἶπε πὼς ὁ νέος
ὀνομαζόταν Νέλλο Τρότζι
κα' ὅτι ἡ οἰκογένειά του ἦταν
ἀπὸ αἰῶνες σὲ ἔχθρα με τὴ
δική μας.

— Ἐνας πολὺ παλιὸς
χρησμός, ἐξαιολογήθηκε,
μιλάει γιὰ τὸ τέλος αὐτῆς
τῆς ἔχθρας, τόσο σκοτεινὰ
ὄμως, πού δὲν φαντάζομαι
νὰ τελεῖται οὔτε με τὸ
τέλος τῶν αἰώνων. Καὶ
νὰ τί λέει ὁ χρησμός: «Ὅταν
δύο ἀπὸ τοὺς Πρίσκα κα' ἀπὸ
τοὺς Τρότζι, σέβουσαν τὴ
δίψα τους ὁ ἕνας στὴν
κούπα τ' ἄλλου, κατὰ
ἀπ' τὸν ἴσκιον τὸν ἑρωτικό,
μπροστὴν Παναγίᾳ τῆ
Χαμογελοῦσα, τότε καὶ
μόνο ἡ ἀγνὴ τῆς εἰρήνης
θὰ χαράξῃ γι' αὐτοὺς,
ἀλικοδαμμένη ἀπὸ τὸ
αἷμα πού ὁ ἀνακατεῖθῃ
στὸ ἴδιο τοῦς τὸ αἷμα,
με τὴν πληγὴ τοῦ
Χριστοῦ».

Τὰ λόγια αὐτὰ με
καταλήθησαν. Ὁ
δημοφὸς Νέλλο Τρότζι
ἐχθρὸς μου: Κι' ὄμως ἡ
πρότη ματιὰ πού
υἱορρίζε, μ' ἔκανε
νὰ πιστέψω ἀκριβῶς
τὸ ἀντίθετο.

Ὁ παρόξενος αὐτὸς
χρησμός τριγύριζε
ὅλη μέρα στὸ μυαλό
μου, γινόταν φιλόσοφος
στὸ στόμα μου,
ἀπειλητικὴ κραυγὴ
στ' αὐτιά μου καὶ
τὴ νύχτα ἔπαινε
τὴ μορφὴ τοῦ
ὄνειρου καὶ με
βασάνιζε φρικτὰ.

Γιὰ νὰ ξεφύγω ἀπὸ
τὴν τυραννία τοῦ
λογισμοῦ μου πού
τὸν σκοτεινιάζει
με τὸν βαρὺ τὸν
ἴσκιον ὁ κακὸς
χρησμός, ζήτησα
νάρθω παρηγοριά
στὸ προσευχητάριό
μου. Τοῦ κάκου.
Ἴσως γιὰ τὸ εἶχε
ἀγγίξει με τὰ
χέρια του, τ' ὄνομα
τοῦ Νέλλο Τρότζι
ἀνακατεῖται στὴς
προσευχές μου.

Γιὰ νὰ τὸν ξεγάζω,
θάρρατε νὰ μὴν
ξαναπιάσω σ' ὅλη
μου τὴ ζωὴ
προσευχητάριον.
Αὐτὸ βέβαια δὲν
μποροῦσα νὰ τὸ
κάνω. Τὸ πῆρα
λοιπὸν ἀπόφασι
νὰ σκέφτομαι
πάντα τὸν Νέλλο
Τρότζι καὶ
ξεφύλλισα ὅσο
μποροῦσα
συχνότερα τὸ
προσευχητάριό
μου...

Τὰ προχθесινὸν
δειλιῶν — ὥπως
ὅλα τὰ τελευταῖα
δειλιῶν — με

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ST-YVES ERASMLIKOV

Ο ΧΡΗΣΜΟΣ

βρήκε με τὴν ἴδια σέβη καὶ με
τὴν ἴδια λαχτάρα. Τὸ μέτωπό
μου ἔκαιγε καὶ σκέφτηκα πὼς
ἂν κατέβαινα στὸν κῆπο, θὰ μπο-
ροῦσε ἴσως τὸ δροσερὸ ἀεράκι νὰ
μοῦ ἀνακουφίσῃ τὸν πυρετό.
Βγήκα λοιπὸν ἀπὸ τὸ πορτάκι,
πέρασα τὴν ἀλέα με τὰ κυπα-
ρίσσια καὶ κάθησα στὸ μαρμά-
ρινο σκαλοπάτι τῆς γούρνας πού
ἔχει στὴ μέση τὸ μαρμαρένιο ἄ-
γαλματάκι τῆς Παναγίας.

Ἦ γλυτσιῖνα, πυκνὰ ἀνθισμέ-
νη, ἔφριχνε τὸν μυρωμένο ἴσκιον
τῆς στὸ νερό κ' ἀπὸ τὰ κλαριά τῆς
ἔσταζε ἡ μυρωμένη δροσιὰ τοῦ
ἀνοιξιάνικου δειλινοῦ, καθὼς
ἀνθοβολοῦσαν τ' ἀγροδῖνα ἀνάκρια
τῆς... Δίψασα καὶ σηκωνόντας
τὸ μανίκι μου, γούθωσα τὴ
χούφτα μου καὶ τὴ βούτηξα
στὸ νερό γιὰ νὰ πιῶ. Τὴν ἴδια στιγμή εἶδα
μέσα στὸν καθρέφτη τ' σφαιρὸ
ἕνα ἄλλο γυμνὸ μπράτσον πού
βουτούσε κ' αὐτὸ στὸ νερό.
Γύρισα λίγο καὶ εἶδα τὸν
Νέλλο Τρότζι. Τὰ βλέμματά
μας ξανασηναντήθηκαν καὶ
ξανακοκκινήσαμε κα' οἱ δύο
μας ὅπως τότε. Αὐτὴ
ἄλλοις τῆ φορὰ κατάλαβα
πολὺ καλά πὼς ὁ Νέλλο
δὲν ἦταν ἐχθρός μου...

Ζαλισμένοι ἀπὸ τὸν ἀντικατοπτρισμὸ
τοῦ νεροῦ, μετρεδῆσαμε τὰ
χέρια μας κα' ἦπα ἐγὼ
στὴ δικὴ του χούφτα κ' αὐτὸς
στὴ δική μου. Ἦ γλυτσιῖνα
ἀπὸ πάνω μὰς πασάλιξε
με τ' ἀγροδῖνα ἀνάκρια τῆς
κα' ἡ μυρωδιὰ τὸς ἡ
ἐρωτικὴ μὰς ζάλισε
τόσο, πού λίγο ἀκόμα
τὰ χεῖλιά μας θὰ ἐνονόντουσαν,
διὰν ἔξαρνα ἕνα
ἐλαφρὸ φέσημα ἀνέμου
ἔγειρε ἕνα κλαδί τῆς
ἀγκυθιάς πού στριζέει
τὴ γλυτσιῖνα, πᾶνον
στὰ δύο γυνῖα μας
μπράτσα. Αὐτὸ
σταγόνες αἵμα προβάλλαν
τότε, μιὰ στὸ δικό
μου καὶ μιὰ στὸ δικό
του μπράτσον. Ὁ
πόνος μεγαλώσε
τὸν πόθο μας. Τὰ
χέρια μας δέθηκαν
σφιχτὰ καὶ τὰ χεῖλιά
μας ἐνώθησαν.

Ἔτσι σφιχταγκυθιασμένοι,
γυρίσαμε τὰ
μάτια πρὸς τὸν
οὐρανόν: Ἀνάμεσα
ἀπὸ τὰ κλαδιά τῆς
γλυτσιῖνας εἶδαμε
τότε τὸ ἀγαλματάκι
τῆς Παναγίας,
τριανταφυλλένιο
ἀπὸ τὸ ἀντιπέγγισμα
τοῦ δειλινοῦ, νὰ
μὰς χαμογελοῦν καὶ
ὀρισηθήκαμε ἔξοχα
καὶ πιστὶ αἰώνια.

Ὅταν χωρίστηκαν τὰ
χεῖλιά μας καὶ διὰν
λύθησαν τὰ
μπράτσα μας, εἶδαμε
ὅτι ἡ σταγὼν τοῦ
αἵματός μας ἔβλεπε
ἐνώθει με τὸ
σφιχταγκυθιασμά
μας καὶ τότε
καταλάβαμε
πὼς ὁ παλιὸς
ἐκεῖνος
χρησμός εἶχε
πραγματοποιηθῆ
καὶ τὴ εἰρήνη
ἄρχισε γὰ
γλυκοχωριά
γιὰ τίς
δύο μὰς
οἰκογενεῖς.

Ἦ γλυτσιῖνα ἦταν ὁ
ἐρωτικὸς ἴσκιος. Σέβουσα
τὴ δίψα μας ὁ ἕνας
στὴν κόπυα τ' ἄλλου,
μπροστὴν Παναγίᾳ
πού χαμογελοῦσε. Τὸ
αἷμα τὸν Πρίσκα
ἀνακατεῖται με τὸ
αἷμα τὸν Τρότζι
ἀπὸ μιὰ
πληγὴ ἀγκυθιοῦ,
τὴν
πληγὴ τοῦ Χριστοῦ.

Δὲν πιστεύω,
ἄρχοντα θεῖο μου
καὶ σεβαστέ μου
κηδεμόνα, νὰ
ὑπόρχῃ ἀνθρώπο
στὸν κόσμον
τόσο κωκῖστος, ὥστε
νὰ μὴ θέλῃ
νὰ παραδεχτῆ
πὼς ὁ
χρησμός
πραγματοποιήθηκε
κατὰ
γνώμη μου,
με τὸν
πὸ ἀπὸ καὶ
τὸν πὸ
φροσὸ
τρόπον.

Γι' αὐτὸ
τολμᾶ νὰ
παρακαλέσω
ταπεινὸτα,
με τὸ
γράμμα μου
αὐτό, Σὰς
καὶ τὴ
σεβαστὴ
μου Μόνα
Σιέπια, πού
να ἡ
πὸ ἀγαθὴ,
ἡ
πὸ φιλελευθέρων
ἀγαπιένων
μου
προστάτες,
νὰ
παραδεχθῆτε
πὼς
θὰ
ἦταν
ἱεροσυλία
νὰ
με
βιάσετε
νὰ
παραβῶ
τὸν
ὄρθον
ποῦ
δοῦσα
μπροστὴν
Παναγίᾳ
πού
μοῦ
χαμογελοῦσε,
κάτω
ἀπὸ
τὸν
ἴσκιον
τῆς
γλυτσιῖνας.

Καταδεχθεῖτε
νὰ
ἐξετάσετε
με
ἐπιμέλεια
τὴν
παράκλησί
μου, νὰ
με
συνοφροῦσε,
νὰ
ἐκκληιδόσετε
τὸ
κελλί
μου
καὶ
νὰ
με
παντρεύετε,
ὅσο
ἐπιτρέπει
ὁ
Νόμος
γρηγορότερα,
με
τὸν
Νέλλο
Τρότζι,
γιὰ
νὰ
γίνῃ
τὸ
θέλημα
τῆς
Παναγίας,
πού
ἦταν
τόσο
τριανταφυλλένια
νὰ
φρέγγος
τοῦ
δειλινοῦ
καὶ
χαμογελοῦσε
τόσο
γλυκὰ
καθὼς
μὰς
εἶδε
ἀγκυθιασμένους...

(Ἐδὼ
τελειώωνε
τὸ
γράμμα. Γιὰ
νὰ
τελειώσῃ
κα' ἡ
ἱστορία,
κυρίες
μου,
πρέπει
νὰ
μᾶθετε
πὼς
ὁ
μεσρὶ
Μάτζι
κα' ἡ
φιλελευθέρων
Μόνα
Σιέπια,
χάφανε
σὰν
καλὰ
πενταγόνια
τὸ
καλομαγε-
ρεμένο
καὶ
καλοσεβασμένο
φωμακάκι
τῆς
παμπόνηρης
ἀνηψού-
λας
τους,
τὴ
βγάλανε
ἀπὸ
τὸ
ὕπόγειον
καὶ
τῆς
ἔδωσαν
μάνι-μάνι
τὸν
καλὸ
τῆς,
μιὰ
καὶ
ὁ
χρησμός
πραγματοποιήθηκε
κατὰ
γνώμη μου).

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἦ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου
μοιάζει με τὸ
κασί: Ὅσο
παλῶνει,
τόσο
πὸ
δυνατὸ
γίνεται.

Ἄντιφάνης.
Γηράσκει
κάνεις
πολὺ
γρήγορα
στὸ
σχολεῖο
τῶν
ἀτυχιῶν.
Ριςμπούργ.